

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 13. november 2023
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Cecilie Brandt Opstrup
Sagsnr.: 2023-07629
Dok.: 3021128

Besvarelse af spørgsmål nr. 169 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 169 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 16. oktober 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rosa Lund (EL).

Peter Hummelgaard

/

Morten Holland Heide

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 169 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Idet der henvises til ministerens svar på REU, alm. del – spm. 31, bedes ministeren forholde sig til om straffelovens § 266b vil kunne omfatte koranafbrændinger, og i bekræftende fald bedes ministeren redegøre for, hvorfor straffelovens § 266b ikke tidligere har været anvendt mod personerne bag koranafbrændingerne.”

Svar:

1. Efter straffelovens § 266 b, stk. 1, straffes den, der offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds fremsætter udtalelse eller anden meddelelse, ved hvilken en gruppe af personer trues, forhånes eller nedværdiges på grund af sin race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse eller tro eller sit handicap eller på grund af den pågældende gruppes seksuelle orientering, kønsidentitet, kønsudtryk eller kønskarakteristika.

Det er en betingelse, at ytringen har karakter af en trussel, forhånelse eller nedværdigelse, og der skal efter forarbejderne til bestemmelsen en vis grovhed til for, at ytringen er omfattet af bestemmelsens anvendelsesområde, jf. Folketingstidende 1970-71, tillæg A, spalte 1185, og betænkning nr. 553/1969 om forbud mod racediskrimination, side 34.

Af bestemmelsens ordlyd fremgår det, at beskyttelsessubjektet for så vidt angår »tro« er tilhængere af en bestemt religion og ikke religionen i sig selv.

2. I retspraksis er der imidlertid tidligere set eksempler på, at domstolene har fortolket udtalelser, der sprogligt, herunder i den sammenhæng, som udtalelsen indgik i, alene angik en given religion, som udtalelser om de personer, der bekendte sig til den pågældende religion, jf. betænkning nr. 1548/2014 om de juridiske konsekvenser af en ophævelse af straffelovens § 140 om blasfemi, side 18 f.

Det gælder f.eks. Vestre Landsrets dom af 19. august 2003 i sag nr. S-1045-02 (optrykt i Ugeskrift for Retsvæsen 2003, side 2435), hvor udtalelsen »Islam er ikke en religion i traditionel forstand. Det er en terrororganisation, som prøver at opnå verdensherredømmet ved vold« fandtes at indeholde en så grov forhånelse og nedværdigelse af den personkreds, der bekender sig til islam, at tiltalte havde overtrådt straffelovens § 266 b.

Det gælder endvidere Østre Landsrets dom af 9. maj 2003 i sag nr. S-4104-02 (optrykt i Ugeskrift for Retsvæsen 2003, side 1947), hvor en annonce indeholdt teksten »Massevoldtægter, Grov vold, Utryghed, Tvangsægteskaber, Kvindeundertrykkelse, Bandekriminalitet. Det er, hvad et multietnisk samfund tilbyder os.« Teksten var ledsaget af et billede af tre unge lyshårede piger med teksten »Danmark i dag« og et billede af tre hætteklædte, blodplettede mænd, som fremviser Koranen, med teksten »Danmark om 10 år«. Annoncen fandtes at beskyldte alle, der tror på Koranen, for massevoldtægter, grov vold, utryghed, tvangsægteskaber, kvindeundertrykkelse og bandekriminalitet, og annoncen fandtes dermed at lægge en befolkningsgruppe for had på grund af dens tro og oprindelse og at være groft forhånende og nedværdigende over for personer af muslimsk observans.

Østre Landsret har i en senere dom fundet, at straffelovens § 266 b, stk. 1, ikke beskytter grupper af personer på grund af deres ideologi. Således fandt landsretten ved dom af 25. maj 2016 i sag nr. S-892-16 (optrykt i Ugeskrift for Retsvæsen 2016, side 3158), at en person, der på en offentligt tilgængelig profil på Facebook havde sidestillet ideologien islam med nazismen og skrevet, at indvandringen af islamister var ødelæggende for det danske samfund, ikke kunne dømmes efter straffelovens § 266 b. Landsretten fandt, at udtalelsen var rettet mod islamisk ideologi og islamister, og anførte, at beskyttelsen i straffelovens § 266 b, stk. 1, efter ordlyden og bestemmelsens forarbejder ikke omfatter forhånelser m.v. af en gruppe af personer på grund af dens ideologi, hvorfor den pågældende blev frifundet.

Straffelovrådet fandt i betænkning nr. 1548/2014 om de juridiske konsekvenser af en ophævelse af straffelovens § 140 om blasfemi, at der kunne være tilfælde, hvor f.eks. grov forhånelser af et helligt skrift ikke vil blive fortolket som et angreb på en gruppe af personer på grund af dens tro af en karakter, der er omfattet af straffelovens § 266 b, jf. betænkningens side 20.

3. På den anførte baggrund er det Justitsministeriets vurdering, at straffelovens § 266 b ikke indeholder et tilstrækkeligt strafferetligt værn til at imødegå den seneste tids koranafbrændinger.